

800 lat historii Opactwa Cystersów w Mogile na wystawie plenerowej

2022-11-28

Do 5 grudnia można oglądać wystawę plenerową „800 lat Opactwa Ojców Cystersów w Krakowie-Mogile”. Plansze przybliżające historię i rolę cysterskiego opactwa zostały umieszczone na Plantach – od ul. Poselskiej do ul. Podzamcze.

Wystawa została przygotowana przez Nowohuckie Centrum Kultury: powstała we współpracy z opactwem oraz Radą Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

Ekspozycja przypomina historię cystersów w Mogile, fundację klasztoru, postać fundatora (biskup Iwo Odrowąż żyjący w latach ok. 1160–1229), a także architektoniczne walory cysterskich kościołów i obiektów. Nie zabraknie także nawiązania do cudownego krucyfiks, skarbów klasztornej biblioteki i ważnych postaci, takich jak uznawany za mistrza renesansu malarz Stanisław Samostrzelnik czy opaci: Erazm Ciołek, Andrzej Szpot, Marcin Białobrzesci i Wawrzyniec Gościński. Twórcy wystawy przypominają także, że to właśnie w Mogile toczy się akcja uznawanej za pierwszą operę narodową sztuki Wojciecha Bogusławskiego „Cud mniemany, czyli Krakowiacy i górale” wystawionej w 1794 r. w Teatrze Narodowym w Warszawie. Ekspozycja odnosi się też do wojennych losów opactwa, odnotowuje wizytę papieża Jana Pawła II, przybliża działalność duszpasterską w Nowej Hucie.

Prezentowane zdjęcia pochodzą ze zbiorów: Archiwum Cystersów w Mogile, Muzeum Krakowa, zasobów publicznych oraz prywatnych Anny Bojęś-Białasik, Dariusza Niemca, Marcina Starzyńskiego i Macieja Zdanka.

Przypomnijmy: 800 lat temu, zanim założono w Krakowie miasto na prawie niemieckim, zakonnicy cysterscy przybyli do wsi Kacice, a w 1225 r. przenieśli się do wsi Mogiła. Tu rozpoczęli posługę według ideałów zakonu zawartych w dokumencie zwanym „Kartą miłości (Charta charitatis)”.

– Trwają w tym miejscu bez przerwy mimo zawirowań historii. Niegdyś ukryci w pewnym sensie przed światem, skupiali się na modlitwie i pracy. Byli znakomitymi gospodarzami. Pod koniec XV w. w Mogile powstała nawet huta miedzi, która – jak pisał ówczesny kronikarz – dymiła za Krakowem niby wulkan Etna. Jednocześnie w klasztorze narodził się kult cudownego Ukrzyżowanego Pana Jezusa. Nikt nie przypuszczał, że po wiekach te dwa słowa – Huta i Krzyż – spleta się w jedno. Wieś Mogiła stała się częścią Nowej Huty, miasta-symbolu nowego porządku społecznego, a cystersi wyszli do wiernych, by nieść im Ewangelię – podkreślają twórcy wystawy.

Przez lata klasztor pozostał miejscem modlitwy i pracy zakonników. Jest znanym sanktuarium pielgrzymkowym i ośrodkiem duszpasterskim, a także centrum kultury i sztuki – organizowane są tu koncerty, wystawy i konferencje naukowe. W 2021 r. powstało Muzeum Duchowości i Kultury Cystersów, które przybliża ideały zakonu, jego dziedzictwo i niezwykłą historię klasztoru.